

Severočeské muzeum v Liberci restauruje rokokový lustr

15. 11. 2022 10:40

Na restaurování rokokového kovaného lustru ze sbírek libereckého Severočeského muzea pracuje restaurátor Viktor Palíšek z Liberce. Děje se tak v rámci projektu Záchrana pokladů z depozitářů Severočeského muzea. Svítidlo patří do podsbírky Obecné kovy.

„Projekt Záchrana pokladů z depozitářů Severočeského muzea je financován z evropských zdrojů. Muzeu umožňuje v nebývalém množství restaurovat sbírkové předměty z různých sbírek. Děkuji kolegům z muzea za pečlivou přípravu a výběr předmětů,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch Libereckého kraje.

Poškozený rokokový lustr našli zaměstnanci muzea na konci sedmdesátých let v podkroví muzejní budovy společně s řadou jiných předmětů. Začátkem osmdesátých let se plánovalo jeho restaurování, nakonec však na ně nedošlo. Nyní se podařilo uvést lustr do víceméně původního stavu, aby mohl reprezentovat historii uměleckořemeslného zpracovávání kovů ve střední Evropě.

Byl vyroben pravděpodobně v Míšni mezi lety 1750 až 1800. Tělo lustru tvoří ocelové kulatiny, které vytvářejí dojem tenkých rostlých větví. Některé větve jsou pokryty ocelovým plechem tvořícím iluzi kůry větví. Na větvích jsou umístěny tenké plechové lístky a porcelánové květy. Ve spodní části se nachází šest ramen osazených mosaznými úchyty ve tvaru akantových květů pro umístění svící. Větve a lístky jsou polychromovány zelenou barvou.

Na základě důkladného restaurátorského průzkumu a s přihlédnutím k požadavkům vlastníka byl navržen restaurátorský postup, jehož cílem je především odstranění korozních produktů, částečné navrácení původního vzhledu, oprava mechanických poškození a celková konzervace. Požadavkem vlastníka bylo uvedení předmětu do takového stavu, aby mohl sloužit muzejním účelům, byly zpomaleny degradační procesy materiálu a aby nedocházelo k jeho samovolnému poškození.

Očištění všech nečistot bylo účinné a šetrné. Deformované části se mechanicky napravovaly za studena. Poškozená místa pájených spojů je možné znovu pájet, což koresponduje s původní technologií, ale vzhledem k dochované barevné vrstvě, která by se vlivem pájení poškodila, se přistoupilo k lepení epoxidovou pryskyřicí na separační vrstvu.

Chybějící části se doplnily dle částí dochovaných. Kalíšky na svícny nakonec nebyly doplňovány, neboť z fotografie nelze s určitostí stanovit použitý materiál, jeho sílu ani technologii výroby.

Pro odstranění korozních produktů oceli byl zvolen mechanický postup pomocí ocelových kartáčů, ocelové vaty a tužky se skelným vláknem, neboť chemický postup by mohl narušit dochovanou barevnou vrstvu. Chybějící a silně poškozené květy se doplnily pomocí polymerové hmoty s pigmenty a následným patinováním a nalakovaly se dvousložkovým lakem s UV složkou. Jednotlivé květy se na konce drátů utemovaly podle původních spojů pomocí bavlněného vlákna.